

nr 370/983

24. 11. 2008

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

Rypin

26.01.1988

POŻ - AK

Hr. Dłutek Franciszek

ps. „Artur”

N: 370/983 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — Dzieńnik Franciszek

Y: M: 370/983 Pom.

Rypin A 2

102

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 7 s. 1-13

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 12

VI Fotografie brak

I/1. Relacja

1. Relacja Stanisława Suszyńskiego o działalności Franciszka Dłutek, rękop. oryg. - data wpływu 1991 k. 2 s. 1-4
2. Relacja - biogram autorstwa St. Suszyńskiego o Franciszku F. Dłutek, rękop. kserokop. k. 5 s. 5-13

(1904-1988) pseud. Artur.

Urodzony 26 lutego 1904r. w Warszawie w rodzinie memieśtnicej ortopedy Franciszka i Jadwigi z domu Frankiewiczowej.

Mieszkał w Warszawie, gdzie w 1922r. ukończył Gimnazjum im. Adama Mickiewicza.

W latach 1922-1928 studiował na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. W 1928r. obronił pracę dyplomową i otrzymał dyplom doktora nauk lekarskich.

Po ukończeniu studiów został skierowany do Wojska Polskiego i w latach 1928-1929 odbył 15 miesięczną służbę wojskową jako lekarz Szkoły Podchorążych Rezerwy Służby Sanitarnej, jako podporucznik rezerwy służby sanitarnej.

Od 1929r. do 1932r. pracował w charakterze wolontariusza na oddziale chorób wewnętrznych w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie.

W latach 1932-1935 był asystentem w szpitalu dla płuchochorych w mieście pow. mińskomazowieckiego.

W drodze wygranej konkursu objął 1 listopada 1935r. stanowisko lekarza ordynatora oddziału wewnętrznego i zakaźnego w Szpitalu Powiatowym w Rypinie.

Był urodzonym bezinteresownym działaczem społecznym. Każdą wolną chwilę poświęcał dla dobra ludzi. Pracował sumiennie i zawsze oraz udzielał się społeczeństwu w Polskim Cesarstwie Królestwie.

W latach poprzedzających wybuch drugiej wojny światowej pełnił funkcję prezesa PCK w powiecie rypińskim i był jego ostatnim prezesem.

W 1939r. po odbytych ćwiczeniach wojskowych został mianowany na stopień porucznika rezerwy lekarza sanitarnego.

24 sierpnia 1939r. w mobilizacji alarmowej został porobiony przez DOK VIII Toruń i skierowany jako lekarz sanitarny do 88 dywizjonu artylerii ciężkiej (88 dac), który jednostką przydzieloną uszedł w skład 20 DP.

Od 1 do 4 września 1939r. w składzie 88 dac brał udział w walkach z Niemcami w bitwie obronnej pod Mińskiem, a od 4 do 6 września w walkach w odroczce 20 DP. Kiedy to z 2 batalionu 88 dac dotarł do Medlina. Po rekoncepcji 20 DP w rejonie Broszewa F. Dłutek otrzymał 8 września 1939r. nowy przydział jako lekarz sanitarny do IV marszowego batalionu 32 pp i dzięki jego pomocy wojenne w ciężkich walkach strony Medlina na odcinku „Trierdeck” w punkcie sanitarnym Fortul „Pomieczówek”.

Po kapitulacji zaręczy Obrony Medlina osadzeni w obozie jenieckim w Dziadłowie pełnił obowiązki lekarza w izbie chorych.

Po 20 października 1939r. niemieckie władze wojskowe zgodziły się zgodnie z umową kapitulacyjną zwolnić z obozu w Dziadłowie polskich jeńców wojennych, wysyłając ich kolejno do domów.

Kiedy ostatni ranny opuścił oboz jeniecki, ostatnim transportem wyjechał por. rez. F. Dłutek i przesennie swoje kroki nie skierował do Rypina lecz udał się do Harosawy, gdzie miał rodzinę, matkę i siostry. Dopiero około 10 listopada 1939 r. powrócił do Rypina i zajął się pracą w szpitalu. Był to okres kiedy kulminacyjna fala mordów dokonanych przez Selbstschutz w Rypinie na Polakach i Żydach już przeszła. Szefem w rypinским szpitalu był wówczas niemiecki lekarz wojstowy. Ponieważ w szpitalu było dużo chorych i zaczęły ujawniać się choroby zakaźne F. Dłutek został przyjęty do pracy i bró może dzięki temu zachować życie i nie podzielić losu setek zamordowanych ludzi w zbrodniowej akcji Selbstschutzu.

Przez całą okupację niemiecką dr. med. F. Dłutek pracował w szpitalu Powiatowym w Rypinie a po zorganizowaniu przez Niemców Kasy Chorych (Krankenkasse) został także w niej zatrudniony jako lekarz Leczący Polaków („Polenbehandler“).

Dzięki zaistniałej sytuacji mógł rozwinąć akcję ochronną Polaków przed niemieckimi represjami. Między innymi pod pozorem choroby często przetrzymywał Polaków w szpitalu przedłużając im pobyt na oddziale szpitalnym co wiele uchroniło przed wywozem na przymusowe roboty do Rzeszy.

W szpitalu i w Kasie chorych F. Dłutek zetknął się z członkami polskiej konspiracyjnej organizacji. Do Polkiej Organizacji Zbrojnej Znak (POZ-Znak) należał jego bliski kolega i przyjaciel dr. med. Mikodem Michał Hirkatorwski („Kazik“), chirurg i jego żona Jagna Hirkatorwska z domu Marcinkowska, pielęgniarka a także w późniejszym czasie dr. med. Alfred Ruten-dorf-Przerocki, chirurg.

Jesienią 1944 roku F. Dłutek został zaprzysiężony w POZ-Znak przez por. rez. Antoniego Zielonkiego („Kauk“), Komendanta Powiatowego POZ-Znak w Rypinie i przyjęł pseudonim Artur.

Od tego momentu F. Dłutek („Artur“) pełnił funkcję szefa służby sanitarnej w komendzie powiatowej POZ-Znak w Rypinie.

Po unifikacji rypiniskiej POZ-Znak dr. med. F. Dłutek znalazł się w marcu 1945 r. w szeregach Armii Krajowej i do końca okupacji niemieckiej pełnił funkcję szefa służby sanitarnej w sztabie Komendy Obwodu AK Rypin („Borixki“) tj. do 21 stycznia 1945 r. do wkroczenia do Rypina wojsk Armii Czerwonej. W zakresie służby sanitarnej AK podlegał por. rez. dr. med. Mikodemowi Michałowi Hirkatorwskiemu („Kazik“) szefowi służby sanitarnej Inspektoratu Rejonowego AK Brodnica, chirurgowi w szpitalu Powiatowym w Brodnicy.

Dzięki systemu zakonspirowaniu skutecznie uniknął aresztowania przez Gestapo w masowej akcji 1943 w Rypie, która w skutek zdrady w Skopem objęła przeszło 140 Akowców z obwodów AK Rypin i Lipno. Wówczas to sztab Komendy Obwodu AK Rypin został całkowicie rozbity przez Gestapo. Ocalili tylko nieliczni z Komendy Obwodu AK Rypin jak F. Dłutek („Artur“), szef służby sanitarnej, Marian Maryjański („Maryka“), pułkownik i go-biec Komendanta Obwodu i Anna Dorandowska („Piiscka“) referentka KSK-AK, oraz pułk. Jan Cendrowski („Milk“) zastępca oficera zaprzysiężony, który zdołał zbiec i schronić się na terenach konspiracyjnych Placówki AK Rogoźno.

Ocalał też F. Dłutek w kolejnej masowej ucieczce w Inspektoracie Rejonowym AK Brodnica w dniach 30 grudnia 1944 - 3 stycznia 1945. Ocalenie zawdzięczał postawie przyjeździego podchorążego ppor. Szechirana przez gestapo Mikadema Wirałowski (,Kozik'), ppor. Wirałowski (,Flora') a także wszystkich druzki Kwadranskiej Zie-V leniejskiej (,Darninie') Komendantce KSK- AK Inspektoratu Rejonowego AK Brodnica, zakwaterowanej w Białymostku 1945r.

Przez cały okres okupacji i wojny F. Dłutek składał dużo serca i otębiętego zaangażowania w pracę dla dobra Polski. Chronił i pomagał Polakom, przedłużając im czas pobytu w szpitalu. Podlegał leczeniu i wystawiał fałszywe zaświadczenia o fikcyjnych chorobach. Z własnych środków udzielał też pomocy materialnej.

W pracy konspiracyjnej w Armii Krajowej udzielał bezpiecznej pomocy lekarskiej. Nierzadko dawał schronienie zagrożonym aresztowaniem lokując ich w kwaterach konspiracyjnych w terenie. Znamy os. też przypadek udzielenia przez niego pomocy członkom PPR. Wp. w lecie 1944 roku zastąpił fikcyjne dłuższe zwolnienie od pracy Eugeniuszowi Kopce (,Wyrzyś') i dubemirowi Jędręskiemu (,Kampan') członkom PPR, aby mogli bezpiecznie dotrzeć do grupy partyzanckiej AK w lesie okaleńskim.

Ze swojego gabinetu lekarskiego i ze swoim podpisem wydawał recepty do miejscowej apteki na lekarstwa i środki opatrunkowe, które dostarczone były do magazynów AK dla konspiracyjnego polowego szpitala. W ten sposób leki i materiały opatrunkowe trafiły nie tylko do AK ale także do grupy partyzanckiej AK z lasów okaleńskich, urzędulskich.

Z własnych funduszy zakupywał i gromadził instrumenty medyczne, lekarstwa i środki sanitarne dla celów Armii Krajowej.

W ramach KSK- AK przeprowadził konspiracyjne szkolenie sanitarne dla dziewcząt i kobiet.

Dokonał znowu język niemiecki, zdobyte od Niemców informacje o charakterze wywiadowym i uzyskane informacje i wiadomości, uzyskane z nasłuchu audycji zagranicznych radiostacji przekazywał do władz partyjnych AK.

W lecie 1943r. oobiście zorganizował punkt kontaktowy, kwaterę konspiracyjną i miejsce odprawy dla Komendy Inspektoratu Rejonowego AK Brodnica i dla oficerów ze sztabu Komendy Okręgowej AK „Pomarańcze”. Punkt kontaktowy i kwatera konspiracyjna zlokalizowana była w gospodarstwie ogrodniczym rodziny Pankowskich w Sługiem, gm. Kępno, pow. rypiński.

Do Armii Krajowej zaprzysiężeni w czasie podziemia Tona, Zygmunta i Franciszka Pankowskich, z garnizonu F. Dłutka z gospodarstwem Pankowskich była Franciszka Pankowska, Łęczyńska i traktownicza KSK- AK.

W Ryplinie utrzymywał bliskie kontakty konspiracyjne z ppor. Antonim Zielińskim (,Kauk') Komendantem Oddziału AK Ryplin, Marianem Łapkiem (,Kojtek') oficerem sztabu Komendy Oddziału AK Ryplin, Henrykiem Kolceńskim (,Bronet') Referentem Łęczyńskim konspiracyjnej Komendy Oddziału AK Ryplin, Henrykiem Szulcem (,Edisbor') kierownikiem skrynek kontaktowych Komendy Oddziału AK Ryplin, Stefanem Guzikiem (,Michał') oficerem sztabu Komendy Oddziału AK Ryplin i Marianem Maryjarskim (,Maryjka'), płatnikiem i Łęczyńskim Komendanta Oddziału AK Ryplin.

Z Franciszkiem Dłutkiem utrzymali kontakty konspiracyjne

- 4-
- 4
- ✓ Luepn Żobobinoki („Ciemny”, „A5”) z Dobrynia 9/1000, szef. Komórki, Łęczanów i Kwaterynku Komendy Olszku 223-AK „Pomorski”, działający w Inspektoracie Rejonowym AK Psodnica
 - ✓ i Jan Kutnik („Sas”) z Osietka, kierownik Komórki Kwaterynku AK w Pławiechko AK Osiet, związanej z Inspektoratem Rejonowym AK Psodnica.

Po zakończeniu wojny 1939-1945 F. Dziętek nie wyznosił okupacyjnej przynależności, działalności w Polskiej Organizacji Zbrojnej - ŻN AK i Armii Krajowej. Dopiero po poddaniu 1966 r. podmiotowi swoje konspiracyjne okupacyjną przynależność i działalność w POW-ŻN AK i AK.

Po wyzoleniu miasta Rypina dr med Franciszek Dziętek nie zmienił dotychczasowej swojej pracy, nadal był zatrudniony w szpitalu Powiatowym w Rypinie, jako ordynator oddziałów niezabiegowych. Sukcesywnie zajmował stanowisko dyrektora szpitala w latach 1945-1956 i 1965-1969 r.

Był bezinteresownym i ofiarnym działaczem społecznym. Między innymi przez 20 lat pełnił obowiązki radnego w Powiatowej Radzie Narodowej w Rypinie, jako wieloprzecdni-
cący Komisji Zdrowia.

W 1972 r. ze względu na wiek przeszedł na ważną prośbę do lekarstwa otwartego i pracował w Poradni Pneumologicznej w Rypinie i Kolejowej Poradni Rejonowej.

Za ofiarne prace w lecznictwie i społeczne został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz odznaczeniami i odznakami. Za udział w Polskiej Żołnierzy Armii 1939 r. odznaczony został Medalem Zwycięstwa i Wolności 1939 r. i odznaką Gwiazdki. Był kpt rez. służby sanitacyjnej. Zmarł 26 stycznia 1988 r. w Rypinie. Pochowany w grobie rodzinnym na Powązkach w Warszawie.

Stanisław Jurecki

Źródła: Stanisław Suszyński, 26 lat Relacji (skopis).

omyg. zob.
Spis ciżma
St. Suszyńskiego
- k. II
/

26 XI 1974.

1904

FRANCISZEK FELIKS DZUTEK
(1904 - 1988) *

dziwacz społeczeń, doktor wszech-
 nauk lekarskich, szef służby
 medycyny Komendy Powiatowej
 POZ Znak w Ryplinie - Komendy
 Obrodo AK Ryplin.

Zmarł 26 XI 1988

fotografia
F. Dzutka
(miejsce
na klejnie)

Franciszek Feliks Dzutek urodził się 26 lu-
tego 1904 r. w Warszawie, w rodzinie rzemieślniczej
ortopedy Franciszka i Jadwigi z domu Frankie-
mironiej.

Mieszkał w Warszawie, gdzie w 1922 r. ukończył
gimnazjum im. Adama Mickiewicza.

W latach 1922 - 1928 studiował na Wydziale
Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. W 1928 r.
obronił pracę dyplomową na Uniwersytecie War-
szawskim i otrzymał dyplom doktora wszech nauk
lekarskich.

Po skończeniu studiów został wcielony do
Kojiska Polskiego i w latach 1923 - 1929 odbył
15 miesięczną służbę wojskową, w tym w ciągu 9
miesięcy ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy
Służby Sanitarnej a przez 6 miesięcy odbył pra-
ktykę jako młodszy lekarz w jednostkach Kojiska
Polskiego. Służbę wojskową zakończył jako
podporucznik rezerwy, lekarz sanitarny. ~~W 1927 r.
po odbyciu ćwiczeń w szeregach został mia-
nowany na stopień porucznika rezerwy sa-
nitarnego.~~

Po odbyciu służby wojskowej przez trzy lata,
od 1929 r. do 1932 r. pracował w charakterze
wolontariusza na Oddziale Chorób Wzrostkowych
w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie na
Prawcu.

W latach 1932-1935 był asystentem w Szpitalu dla Pięcnocichych w Mieni, pow. mińskomazowieckim. W drodze wygranej Konkursu 1 listopada 1935r. objął stanowisko lekarza ordynatora Oddziału Helminthologicznego i Zakaźnego w Szpitalu Powiatowym w Rypinie.

Był urodzonym bezinteresownym działaczem społecznym. Działalności społecznej dla dobra ludzi poświęcał każdą wolną chwilę. Pracował sumiennie i z zapałem i uchylał się społeczeństwu w Polskim Czerwonym Krzyżu. W latach poprzedzających wybuch drugiej wojny światowej pełnił zaszczytną funkcję Prezesa Polskiego Czerwonego Krzyża w powiecie rypińskim, a był jego ostatnim prezesem.

W 1939r. po odbytych egzaminach rejonowych został mianowany na stopień porucznika rezerwy lekarza sanitarnego.

24 sierpnia 1939r. został w mobilizacji alarmowej przewożony przez DOK VIII Fortu i wysłany jako lekarz sanitarny do 88 dywizjonu artylerii ciężkiej (88 dac), którego dowódcą był mjr art. Jerzy Henryk Władysław Traska-Durki.

W końcu sierpnia 1939r. 88 dac, jako jednostka przydzielona, wszedł w skład 20 DP dowodzonej przez pjk dypl. Wilhelma Andrieja Ławieca-Liszki w Armii "Modlin".

W składzie 88 dac por. rez. dr med. F. Dźwitek brał udział od 1 do 4 września 1939r. w walkach 20 DP z Niemcami w bitwie obronnej pod Miang.

Od 4 do 6 września 1939r. uczestniczył w walkach w odroczce 20 DP, nakazanym rozkazem dowódcy Armii "Modlin". 20 DP dotarła wówczas za Wisłę w rejon na południe od Kyszorogrodu i w rejon Poroszewa. Kłedcy do por. rez. F. Dźwitek dotarł z 2 baterią 88 dac do Modlina.

6-7 września 1939r. nastąpiła rekoncepcja 20 DP w rejonie Proszewa i reorganizacja tejże dywizji.

8 września 1939r. por. rez. dr F. Dźwitek

Wstrzymuje nosy przychodzi jako lekarz sanitarny do IV marszowego batalionu 32 pp, dowodzonego przez kpt. piech. Jana Grazani'ego. Zs ten sprowadził F. Dłutek trafił do swojej macierzystej 3 DP.

9-20 września 1939r. bierze udział w ciężkich walkach Obrony Modlina na odcinku „Twarda” gdzie w zaimprovizowanym punkcie sanitarnym na Forcie I „Pomieczówek” opatruje lekko i średnio rannych a rannych przy ciężkich zranieniach przekazuje do szpitala wojskowego w Modlinie.

W tym czasie, w swoim IV marsowym batalionie 32 pp walczy z Niemcami w składzie resztek 28 DP dowodzonych przez gen. bryg. Władysława Bonię - Uzdowskię, na Pododcinku „Pomieczówek”.

Po odlecieu 20 września 1939r 30 DP do Kazunia, dowództwo odcinka „Twarda” obejmuje porucznik dypl. Jan Zygmunt Emil Berek ze swoim 3 pp leg., 6 baterią 2 palleg., i batalionem marsowym IV 32 pp.

23.

23 września 1939r. kapłan marsz. IV/32 pp zostaje wyznaczony do batalionu I/3 pp leg. dowodzonego przez mjr. piech. Tadeusza Daniłowicza. Losy IV batalionu marsowego 32 pp dalsi też por. rez. do F. Dłutek.

Po batalerskich walkach 23 września 1939r następuje zamieszczenie broni z Niemcami i kapitulacja zalogi Obrony Modlina.

29 września 1939r. zostaje dokonana przez polskie dowództwo wyprawa zwiada 2 paterów z 2 pułk. 720 kP oraz odjazd oficerów do obozu jenieckiego w Działdowie, zlokalizowanego przez Wehrmacht w koszarach detaszowanego batalionu 32 pp.

Kamarki osaczone tu polskich oficerów były niezwykle prymitywne, pozostały im do dyspozycji tylko 2 łóżka a dla dwóch jeńców przypadło do spania jedno łóżko.

Do obozu w Działdowie kierowali też Niemcy rannych polskich oficerów, zśród których wielu było ciężko rannych.

Ma osobisty interes w sprawie dr med. F. Dütke
u Komendanta obozu w Ostrowcu Świętym. Niemcy
do szpitala. W izbie chorych pozostali tylko lekar-
ze, którym jeśli stan ich zdrowia pozwalał,
F. Dütke stawał wianoch i zwalnianie ich do domu.

Do 20 października 1939 r. niemieckie oddziały
wojskowe, zarefety zgodnie z umową kapitulacyjną
zwalniały z obozu w Świdawie polskich jeńców
wojennych, wysyłając ich kolejno do domów.

Wszyscy oficerowie otrzymywali zaświadczenia,
że zostali przez Hehrmacht zwolnieni z nicholi jako
należący do załogi Obrony Madlina z prawem
zachowania prywatnej własności i dodatkowo
szabli.

Niemiecki Komendant obozu mjr Vorberg,
traktując oficerów zaświadczenia odmiennie, że
za bramę obozu rządzi już gestapo, więc za to co
będzie się dalej on nie może odpowiedzialny. Rzeźni-
cy nie wszyscy oficerowie zwolnieni z niestoli
zdołali dojechać do swoich domów.

Kiedy ostatni ranny opuścił oboz w Świdawie
ostatnim transportem wyjechał również porucznik
dr med. F. Dütke. Jedynym przeznaczeniem swoje
kroki nie skierował do Rypina, lecz udał się
do Karszawy, gdzie miał rodzinę, matkę i siostry.
Około 10 listopada 1939 r. powrócił z Karszawy
do Rypina i zgłosił się do pracy w Szpitalu
Poniatowskim.

Był to już okres, kiedy kulminacyjną falą
mordów dokonanych przez Selbstschutz w Rypi-
nie nad Polakami i Żydami przeszedł. Szefem
rypińskiego szpitala był wówczas niemiecki
lekarz wojskowy. Ponieważ w szpitalu było
dużo chorych i zaczęły pokazywać się choroby za-
kaine F. Dütke został przyjęty do pracy i być
może dzięki temu faktozi zachował życie i nie
nie podzielił losu setek ludzi zamordowanych
w zbliżonych akcjach Selbstschutzu.

Przez cały okres okupacji niemieckiej dr med.
F. Dütke pracował w Szpitalu Poniatowskim w

lekarz
Rypinie a po zorganizowaniu przez Niemców Kas-
sy Chorob (Krankenkaße) został w niej za-
fundowany jako lekarz leżący Polakini („Polen-
behandler“).

W tym czasie personal szpitalny stanowili Po-
lacy, choć nieco później Niemcy przysłali swoje
pielęgniarki niemieckie, ale było ich nie wiele.
Dzięki takiej sytuacji, urosła było również
akcja ochrony Polakini przed niemieckimi represja-
mi, przed wywiezieniem do Rzeszy na roboty przymu-
szone. Pod pretekstem choroby wyjechał do miast. F. Dłutek
przebiegał prędko na Oddziale w szpitalu, i
specjalnie przedłużając ich pobyt w szpitalu co
niekiedy celowo Polakini przed wywiezieniem
na roboty do Niemiec.

Jako lekarz Kasji Chorob, leżący polskiej
szpitalni w miast. F. Dłutek był melokrotnie
prześledzony przez funkcjonariuszy ekspozytury
Grodzińskiego gestapo w Rypinie, a od październi-
ka 1943 ekspozytura hydrokraj, za dowanie Po-
lakom dłuższych zwolnień od pracy. Z tego ty-
tułu starano mu zarzut uprzedzenia Bobotaru
i grożono ukaraniem.

W szpitalu i w szkiej pracy do miast. F. Dłutek
zaktużył się osiowkowi polskiej Komszaryjnej
organizacji, do której należał też jego bliźni
Kolepa i przyjął do med. Mikodemu Kikatoru
(„Kasik“) i jego żona Irina Kikatorowa z do-
mni Marcinkowska („Flora“), pielęgniarka
w szpitalu oraz inni genera Polacy.

Jeźniem 1941 F. Dłutek wstąpił do Polskiej
Organizacji Zbrojnej Znak (POZ Znak) składając
przysięgę przed komunistą Aleksiejem Zielinskim
(„Kruk“) komendantowi powiatowemu POZ
Znak w Rypinie, przyjmując pseudonim orga-
nizacyjny „Artur“.

Od tej pory F. Dłutek („Artur“) pełnił
funkcję szefa służby ^{zastępcy} medycznej w szpitalu
Komendy Powiatowej POZ Znak w Rypinie.

Landolf v Tmesortis

GENERAK

do samych atencji szale wojny AK po uwilakceji
 wypuszczonej P02 znac ze w maju 1942r, znalazl sig
 do med. Francuzek Sieniek („Artur”) z miedzaj
 Prowi krajowej i do konca okupacji niemieckiej
 pełnit funkcje szefa służby medycznej w szpitalu
 kowenski obrodu AK Rypin („Borowki”) 1/ do
 21 stycznia 1945r.

Do konca okupacji i wstępnie do med. F. Sien-
 iek przeszedł na szpitalu Powiatowym w Rypinie
 i Koscie Chorych.

A zakresie służby medycznej AK podległ
 szefowi służby medycznej Inspektoratu Rejonowego
 AK Brodnica („Browki”) porucznik dr med. Miko-
 cieusz Nikatowski („Kozik”) z Brodnicy.

Dozki szpitalu kowenskiego w maju F. Sieniek
 unikając aresztowania przez gestapo w Warszawie
 w maju 1943r. „Rypin”, która wyjechał do szpitalu
 w szpitalu szpitalu w Rypinie 140 atencji z obrodu AK
 szpitalu i szpitalu AK Rypin. Przeszedł do szpitalu ko-
 wenski obrodu AK Rypin 20 lat ciotkowicie szpitalu
 przez gestapo. Ocaleni z niego uciekli i kowenski
 obrodu porucznik dr med. F. Sieniek szef służby medycznej
 Marian Maryjanski („Manki”) piatnik, Jadwiga
 Lewandowska („Pisaka”) referentka KSK, Julia
 Jan Lewandowska („Milk”) zastępcza szefa szpitalu,
 który szpital szpitalu i szpitalu sig we Koscinie AK.

Ocaleni z szpitalu F. Sieniek przeszedł do szpitalu
 w Inspektoracie Rejonowym AK Brodnica („Browki”)
 która ucieka ucieka w dniu 30 x 1944 - 3.1. 1945r.
 dzięki uciece uciece w czasie przyjeździe przeszedł do
 szpitalu szpitalu gestapo przez

porucznik dr med. Mikołaj Nikatowski („Kozik”)
 szefa służby medycznej Inspektoratu Rejonowego
 AK Brodnica („Browki”).

Inspektoratu („Flora”) referentka KSK
 szpitalu AK Brodnica („Maki”).

a nauka wyjechał dzięki trójce szpitalu Zulieniskiej
 („Balki”, „Dannina”) kowenski KSK
 Inspektoratu Rejonowego AK Brodnica, zakato-
 wanej 6 stycznia 1945r przeszedł do szpitalu gestapo;

GENERATYWA

Przez cały czas trwania okupacji i wojny F. Dłutko
 wykonywał różne prace i osobistego zaangażowania w
 prace dla celów Polski, starał się chronić i pomagać
 Polakom przebiegając im czas polityki w szpitalu
 podlegał przesłuchaniom, nastawian był na wywołanie
 o fikcyjnych chorobach. Szczegółowe listy
 pamiątki materialnej.

W pracy konspiracyjnej na terenie AK udzielał
 pomocy lekarzom, a w tym też własną pomoc
 w zaprowadzeniu orientacji, lekując zbiegów
 na terenie konspiracyjnym.

Wskazywał również przykazy i dowody, zdobyte od
 Niemców informując o charakterze wywiadu, w tym
 i możliwościach z audycji radiostacji i przesłuchaniach
 przekazywał do niemieckich placówek konspiracyjnych.

Ze względu na brak lekarzy i za braku
 podjęciem wydatków recepty do uzyskania apteki
 nie mogły być w pełni wykonane i środki opatrunkowe
 były, które dobowo były do dyspozycji AK
 dla konspiracyjnego polowego szpitala, w tym
 opatrunków i materiałów opatrunkowych były
 trafiały do AK ale także do grupy partyzanckiej
 AK w lasach w okolicy Brzeziny i Skwina.

W lipcu 1944 r. wysłano fikcyjnie chorą zrabu-
 mie od pracy Eugeniusza Kopy i Ludomirów
 Zatyckiemu, osiadłemu PPR, aby mógł bezpiecznie
 dotrzeć do grupy partyzanckiej AK w lesie.

Z różnych funduszy zakupiono i gromadzono
 instrumenty medyczne, lekarstwa i materiały opatrunkowe
 dla celów AK.

Przepracował też konspiracyjnie placówkę
 sanitarną dla dzieci i kobiet (w ramach 450),
 w lecie 1943 r. osobicie zorganizował Punkt
 Kucharski, kuchni i innych celów dla szpitala
 w okolicy Polowego AK w Brzezynie, dla oficerów z
 placu Kucharski Okręgu AK "Początek".

Punkt kucharski i kuchnię aktywnie w
 grupie dowodzonej oprowadzającym rocznie Partia-
 stów w Stugianach gm. Trzemeszno pow. rypiecki.

GENERAL

5. Materiałowe zaobserwacje w Kościele parafialnym
pod nazwą św. Wacława w Rybniku
Ekspozycja zwłok do 29 XI.
(Karła)
6. Materiałowe zaobserwacje w Kościele
parafialnym św. Wacława w Rybniku
pod nazwą św. Wacława i przebieg
wzrostu w formie zwłokowej
na 29 XI.
7. Za przesłaniem i zawiadomieniem
↓
odsuszenia państwa.

Władysław Ferdyn
Stanisław Władysław-Szymon

Literatura:

- R. Juszkiewicz, Bitwa pod Męką 1939 r.
Warszawa 1987, wyd. II
- Zarząd Województwa Lubelskiego ze Lwowa
- Krasnoręczy 27 sierpnia F. Dłutka z 20 X 1977 r.
- Relacje w zbiorze S. Suszyńskiego
A. Zielińskiego („Kruk”)
H. Kolasinśkiego („Dronek”)
M. Maryjańskiego („Maryjka”)
H. Szulca („Zdobycie”)
L. Żołobinśkiego („As”, „Czarna”)
J. Cendrowskiego („Zilk”)
- S. Suszyński, Kopia majowa 1943 z AK na
Ziemi Dobrzyńskiej (rękopis)
- S. Suszyński, Kopia w Inspektoracie Rejo-
nowym AK Brodnica (rękopis).

Dziutek Franciszek Dypin
K: 370/983 Pom.

✓ Karty informacyjne

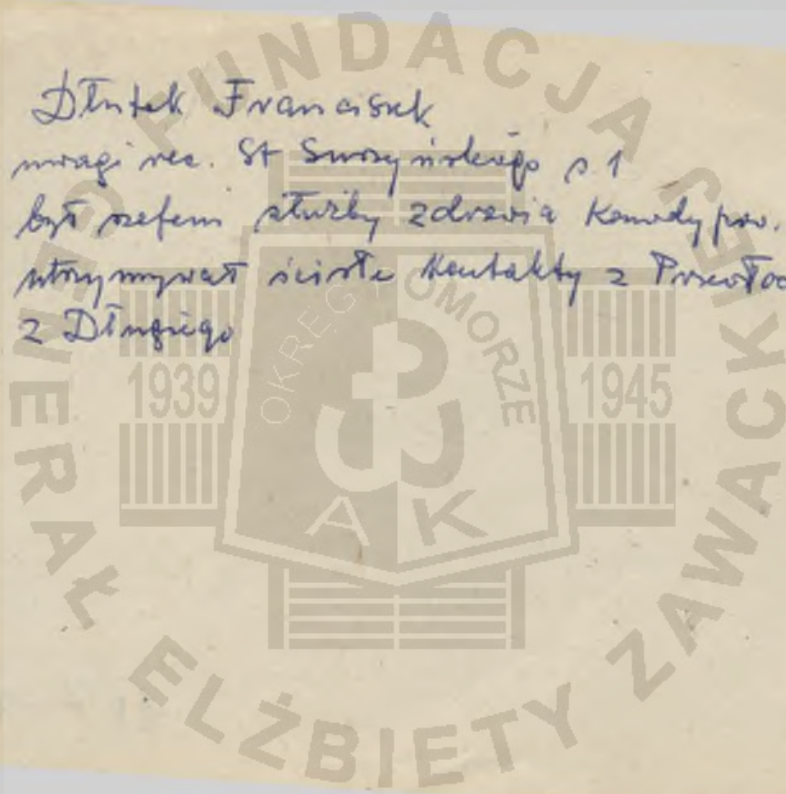
K. 12

Dłutek Franciszek
miesz. ul. St. Swaryńskiego 1
był referentem służby zdrowia Komandy pow. POZ
wstrzymując się od kontaktu z Przewodniczącym
z Dłuskiego

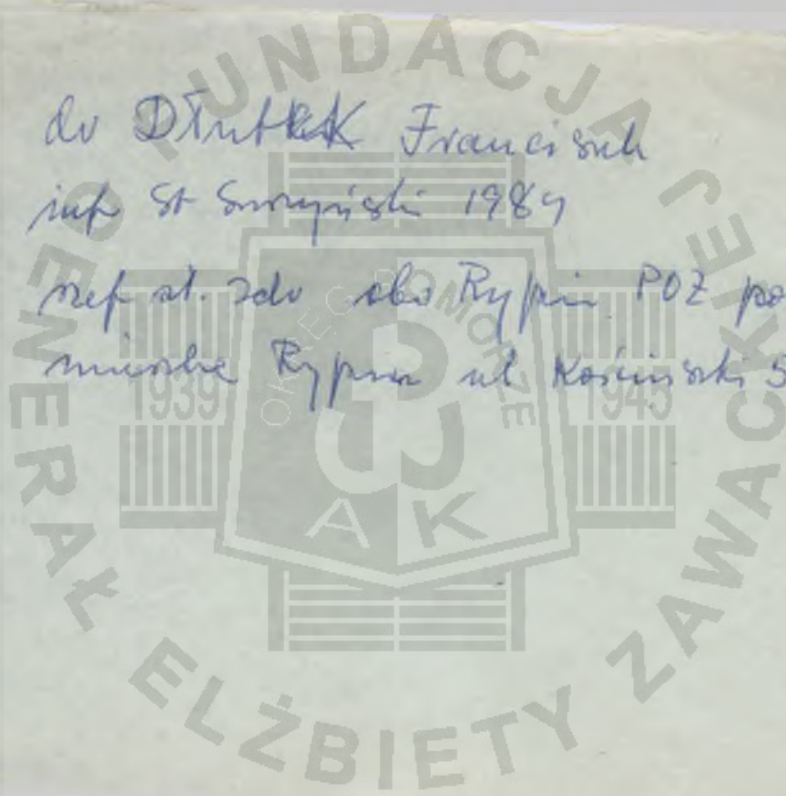
Ryppan
2

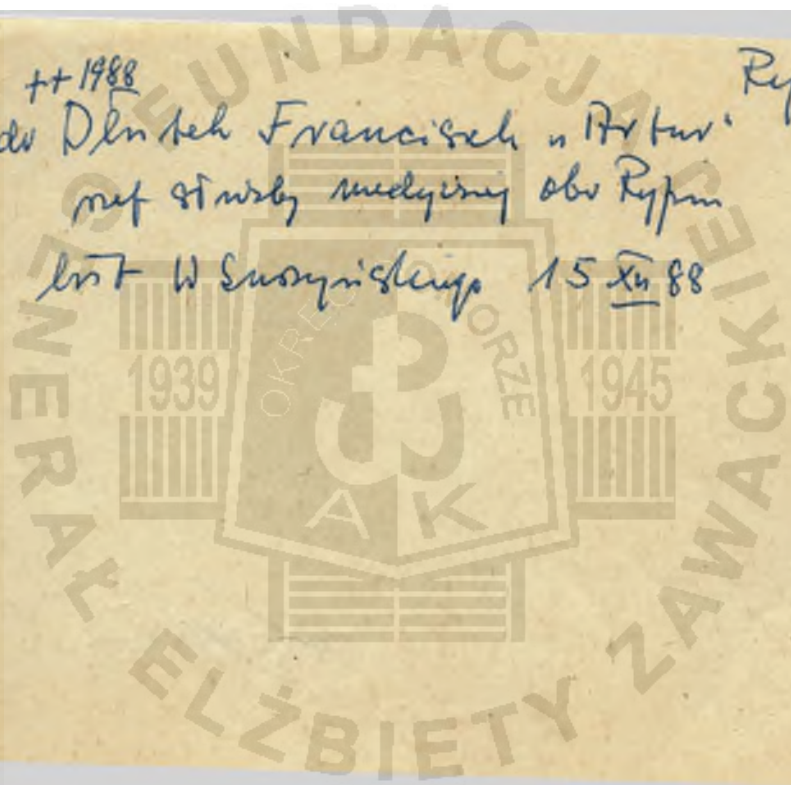
do D. Antkowi Franciszek
ul. St. Szymonowski 1989

Rybnik
17K
3

prof. dr. zw. oboj. Rybnik, POZ, prof. dr.
mieszkanie Rybnik, ul. Kosciuszki 5

++ 1988
Kpt dr Dłubek Franciszek "Artur" Rypin 4
naft stowby medycyny obw Rypin
brat W Suszynskiego 15 X 88

Rypin 5
702-AK

Diutek Franciszek

Lelwa, ps. "Artur", Sztet st. zdrowie u K-dni 90h.
Poz Rypin, potem K-dni Obs. AK Rypin.
Klasna relacja z 20. 07. 1980r.

Zob. T. i Spisane S. Smugalskiego, I Relewe,
str. 65-66, 159, 460; II rozlu s. 1;
III wypisy str. 11

hmm- 94

Dłutek Franciszek por. rez.
dr. medycyny Rybina

Rybin
AK
6

Zob. J. Janynski Wykaz robotnicy AK - 17 -

T

AK- Łypin 7

Dłutek Franciszek
lekarz, miał tajemnicę kuracji
z Cudrowskim zaniem

rel. 261- Cudrowski

Brodnica
AK 8

dr Dutek Franciszek

T.: Cendrowski Jan, Insp. Brodnica, M-261, I, 1/3v.

MGr 95

Rypin
POZ 9

Dlutek Franciszek

Dr medycyny, erfonch k-dy polietokel
POZ "Rypin" - szef sluzby zdrowia.

Zob. : Krajanski, Suszynski, Dzialalnosc
POZ "Znani" ..., Przegled listy 1980/z.4

HMM-PC

a Dítěk Franciszek

Dypim
AK 10

lekars z Dypime; pod czas okupacji
współpracował z Nikodemem Wiatow-
skim.

zob: J: IX: 585/585 Inja Wultaiska,
cz. III / 3 art. J. Tempelnej; insp. Brod.

W& IV 102

Franciszek - Włocławek

AK
pomoc lekarska
T

11

Dr Dłutek Franciszek
Szef sanitarny Obw.AK Rypin

Zob. T. Problemowa "Służba Zdrowia"
"Z Kart Historii" Dr med. T. Rejmanowski

Om-2002

^t dr Dutek Franciszek

Dypim
POZ-AK
12

zob. Witomska Elżbieta, opr. B/152,
s. M = bibl. FAPAK

AK - III '10

M-569-983

Rypin
AK

26/11/88

Dłutek Franciszek

Dłutek Franciszek

